

Thematische evaluatie van de Belgische Samenwerking op het gebied van Milieu

Kritische inventaris - Lectuur hulpmiddel

De selectie omvat de interventies tussen 2002 en 2011 voor de volgende DAC-sectorcodes:

- 11120 : Onderwijs - Uitrusting van de scholen en opleiding
- 12191 : Gezondheid - Medische diensten
- 12230 : Gezondheid - Basisgezondheidszorg - Infrastructuur voor de basisgezondheidszorg
- 12262 : Gezondheid - Basisgezondheidszorg - Strijd tegen malaria
- 13030 : Bevolking, gezondheid en vruchtbaarheid - Familieplanning
- Van 14010 tot 14081 : Water en sanitatie
- 15250 : Conflicten, vrede en veiligheid - Verwijdering van landmijnen en niet-geëxplodeerde oorlogsmunitie
- 16030 : Sociale Infrastructuur - Huisvesting en administratief beheer
- 16040 : Sociale Infrastructuur - Low-cost woningbouw
- Van 21010 tot 21081 : Transport en opslag
- Van 23010 tot 23082 : Energie
- Van 31110 tot 31195 : Landbouw en veeteelt
- Van 31210 tot 31291 : Bosbouw
- Van 31310 tot 31391: Visserij en aquacultuur
- Van 32110 tot 32182 : Industrie
- Van 32210 tot 32268 : Industrie - Mijnbouw
- 32310 : Bouw - Beleid en Administratief beheer
- Van 41010 tot 41082 : Milieubescherming
- Van 43010 tot 43082 : Multi-sector
- 73010 : Humanitaire hulp - Steun voor wederopbouw en herstel
- 74010 : Humanitaire hulp - Preventie van rampen en paraatheid daarvoor

Aan de DAC milieu-marker kunnen de volgende waarden worden toegekend:

- Waarde 0: Het milieu speelt "geen enkele rol" bij de actie.
- Waarde 1: het milieu is "niet het hoofdthema, maar wordt wel gerapporteerd als belangrijke bijkomende doelstelling".
- Waarde 2: het milieu wordt in de interventiedocumentatie als "hoofddoelstelling" opgegeven.
- Waarde N: geeft aan dat het belang toegekend aan het milieu niet nader bepaald is.

De vier «Rio-markers» zijn op dezelfde manier genummerd en betreffen de

- **Biodiversiteit:** geeft de mate aan waarin de interventie is gericht op de doelstellingen van het Verdrag inzake biologische diversiteit (VBD).
- **Woestijnvorming:** geeft de mate aan waarin de interventie is gericht op de doelstellingen van het Verdrag tegen de woestijnvorming (UNCCD).
- **Klimaatadaptatie:** geeft de mate aan waarin de interventie is gericht op de adaptatie aan de klimaatveranderingen (luik adaptatie van het UNFCCC).
- **Klimaatmitigatie:** geeft de mate aan waarin de interventie is gericht op de mitigatie aan de klimaatveranderingen (luik mitigatie van het UNFCCC).

De interventies van de selectie zijn onderverdeeld in 6 milieucategorieën

- **Categorie 1:** interventies van de sector Milieubescherming die niet behoren tot categorie 2.
- **Categorie 2:** interventies van de sector Milieubescherming uitgevoerd door gespecialiseerde, voornamelijk multilaterale milieuorganisaties.
- **Categorie 3:** interventies waarbij het milieu een hoofddoelstelling vormt buiten de sector Milieubescherming (DAC milieu-indicator 2).
- **Categorie 4:** interventies waarbij het milieu een secundaire doelstelling vormt buiten de sector Milieubescherming (DAC milieu-indicator 1).
- **Categorie 5:** interventies waarbij het milieuaspect "niet nader bepaald" is (DAC milieu-indicator N).
- **Categorie 6:** interventies waarbij het milieu "geen enkele rol speelt" (DAC milieu-indicator 0).

Het milieu mainstreaming wordt deels beschouwd bij de interventies van categorie 3 en 4.

De **6 belangrijkste milieuaspecten** van de Belgische samenwerking zijn:

- **Water,**
- **Woestijnvorming/land,**
- **Bossen,**
- **Biodiversiteit,**
- **Stedelijke omgeving,**
- **Klimaat,**
- De andere aspecten zijn vermeld onder "**andere**".

Aan **de index van de potentiële impact op het milieu** kunnen de volgende waarden worden toegekend:

- « 0 » : **verwaarloosbare potentiële impact.**
- « 1 » : **gemiddelde potentiële impact.**
- « 2 » : **sterke potentiële impact.**
- « 3 » : **uiterst sterke potentiële impact**

De gewogen index van de potentiële impact van een interventie op een milieuaspect is de mate van de impact van de subsector op dit milieuaspect, gewogen op basis van het budget van de interventie. Om dit te doen, kennen we eerst aan elke interventie en voor elk van haar zeven milieuaspecten een waarde toe van de potentiële impact van de subsector waartoe de interventie behoort. Deze waarden (tussen 0 en 3) worden elk vermenigvuldigd met het budget van de interventie. Zo verkrijgen we voor elke interventie zeven waarden van de gewogen potentiële impact. Dat drukt dan het gewicht uit (dat positief of negatief kan zijn) van een interventie op de milieuaspecten in functie van de grootte van het budget. Samengevat: door voor één milieuaspect de gewogen potentiële impact van de interventies van een evaluatiestaal (bijvoorbeeld één land of één sector) op te tellen, verkrijgen we de gewogen potentiële impact van dit evaluatiestaal van interventies op het beschouwde milieuaspect.

De milieufocus is een numerieke waarde die wordt toegekend aan elke milieucategorie om de gegevens te kunnen verwerken.

De waarden zijn de volgende:

- **Categorie 1** → Milieufocus: 1
- **Categorie 2** → Milieufocus: 1
- **Categorie 3** → Milieufocus: 0,5
- **Categorie 4** → Milieufocus: 0,2
- **Categorie 5** → Milieufocus: niet meegerekend of 0 afhankelijk van de kwestie
- **Categorie 6** → Milieufocus: 0

Het gewogen milieubudget (GMB) van een interventie of een betaling is het bedrag van deze interventie of deze betaling vermenigvuldigd met de milieufocus van de betreffende interventie. Het gewogen milieubudget kan worden beschouwd als het gedeelte van het budget dat aan het milieu is besteed.

Het GMB van een evaluatiestaal van interventies is de som van het GMB van deze interventies.

Deze lectruur hulpmiddel is een instrument voor een beter begrip van de kritische inventaris, die de eerste fase is van de *Thematische evaluatie van de Belgische Samenwerking op het gebied van Milieu*.

Het volledig document is beschikbaar in Frans en in Nederlands op de website <http://diplomatie.belgium.be/nl/beleid/ontwikkelingssamenwerking/evaluatie/> of bij de Dienst Bijzondere Evaluatie + 32 2 501 38 34 – ses-dbe@diplobel.fed.be

De andere documenten in verband met de evaluatie Milieu zullen ook online publiceren.

De Dienst Bijzondere Evaluatie van de Internationale Samenwerking (DBE) is verantwoordelijk voor de strategische evaluatie van de Belgische federale activiteiten die aangerekend worden als officiële ontwikkelingshulp (ODA) door de *Development Aid Committee (DAC)* van de OESO. Zijn doelstellingen: rekenschap afleggen over het gebruik van de publieke fondsen maar ook lessen trekken om de doeltreffendheid van de Belgische ontwikkelingssamenwerking te verbeteren.

KONINKRIJK BELGIE
Federale Overheidsdienst
Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking

DE BELGISCHE
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING **.be**